

се разбрало, че цвѣтоветъ служатъ за размножаване на растенията. Най-напредъ била доловена службата на пестика. Защото у много растения и съ просто око се виждатъ яйчицата на плодника, които после ставатъ семена. И разбрали хората, че отъ малкия плодникъ на ябълковия цвѣтъ отпосле нараства едъръ плодъ съ семена, че отъ мъничкия плодникъ на маковия цвѣтецъ пораства голъма кръгла макова главичка, напълнена съ дребосъкъ макови зърнца. Отъ малъкъ плодникъ пораства и голъмата тиква, и динята, и дробната ягода на френското грозде съ семенцата си.

За какво служатъ тичинките и прашецъ на растението? — Дълго време хората не знаели и това. Едва преди двесте и нѣколко години единъ ученъ направилъ такъвъ опитъ: изрѣзали всичките тичинки отъ цвѣтоветъ на растението, което наблюдавалъ. И какво станало? — Растението не завързalo плодове, не дало семена. Значи, безъ тичинки нѣма семена. И колкото пѫти и да повтарялъ този опитъ и съ други растения, резултатътъ билъ единъ и сѫщи.

Ще рече, пестикътъ и тичинките сѫ най-главните, най-важните части за образуване на плодъ и семе.

Има цвѣтове безъ вѣнче и безъ чашка и все пакъ даватъ плодове. Откажнешъ ли имъ тичинките и пестика, не даватъ такива.

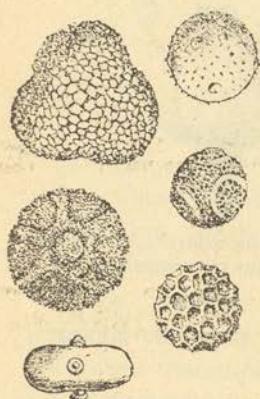
Ние знаемъ вече, за какво служи пестикътъ. А каква е службата на тичинките? За какво сѫ нуждни тѣ? Такъвъ въпросъ си задали учениците. И ето какво узнали.

Когато тичинката узрѣе, нейните прашници се разпускатъ. Изъ тѣхъ излиза дребенъ жълтъ прашецъ.

Всѣка прашинка е клетка и въ нея има протоплазма, каквато има въ всѣка жива клетка. Въ нея има и ядка.

Погледнете на рис. 2. Нѣколко прашинки сѫ попаднали върху муцунката на пестика. Тѣ иматъ чуденъ видъ: спуснали нѣкакви опашки. Ето каква е работата. Всѣка прашинка, попаднала на лепкавата муцунка на пестика, е прорастла. Пустната е тънка тржбица. Тржбиците на всички прашинки пробиватъ стълбчето на пестика и растатъ все по-надолу и по-надолу по посока на плодника, дето лежатъ яйчицата.

Ето една отъ тржбиците е изпреварила другите, — достигнала е едно яйчице. Друга тржбица ще достигне второ яйчице,

Фиг. 2. Прашинки гледани подъ микроскопъ.